

EXPUNERE DE MOTIVE

Dezvoltarea piețelor financiare în zonele rurale din România este considerată ca o componentă a unei strategii de dezvoltare complexă pentru sectoarele rural și agricol, venind în sprijinul orientării pe termen lung a Guvernului cu privire la dezvoltarea și creșterea competitivității internaționale a zonelor rurale și a scăderii semnificative a sărăciei, prin stabilirea unor piețe financiare private operaționale și de intermediari financiari, care vor permite accesul la capitalul investițional și la serviciile financiare pentru întregul segment al populației din mediul rural. Accentul va fi cu precădere pentru fermierii privați, micii antreprenori din zonele rurale și pentru întreprinzătorii de afaceri de mărime mică și mijlocie.

Proiectul de dezvoltare a piețelor financiare în România a fost evaluat la un cost total de circa 276,8 milioane dolari SUA, la care Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare participă cu un împrumut în valoare de 150 milioane dolari SUA, în două tranșe, beneficiarii finali cu un aport de 123,8 milioane dolari SUA și Guvernul României cu 3 milioane dolari SUA.

Prima etapă a proiectului este preconizată a se implementa în cel mult patru ani și este estimată la circa 147,6 milioane dolari SUA; BIRD participă cu un împrumut în valoare de 80 milioane dolari SUA, beneficiarii finali cu un aport de 66,6 milioane dolari SUA și Guvernul României cu 1 milion dolari SUA.

Acordul de împrumut pentru această primă etapă a proiectului a fost semnat între România și BIRD la data de 30 aprilie 2001.

Proiectul, așa cum a fost el inițiat între BIRD și Guvernul României, are următoarele obiective principale:

1. accelerarea transformării economice a economiei rurale prin creșterea fluxului de capital investițional către acest sector, prin creșterea accesului antreprenorilor și întreprinderilor din sectorul rural privat la capitalul investițional;
2. întărirea rolului sectorului privat în economia rurală;
3. întărirea capacității sectorului rural de a absorbi fondurile ce vor fi alocate de către Uniunea Europeană în cadrul programului SAPARD;
4. atenuarea sărăciei din mediul rural prin finanțarea investițiilor agricole și neagricole pentru segmentele sărace ale populației din mediul rural.

Activitățile ce urmează a fi finanțate din împrumutul BIRD sunt:

Credit rural și facilitare de leasing prin:

- acordarea de subîmprumuturi beneficiarilor eligibili pentru finanțarea activităților productive din sectorul rural și prin facilitarea leasing-ului activelor depreciable de capital (mașini, utilaje, vehicule, echipament) prin intermediul băncilor participante și a companiilor de leasing;
- acordarea de microîmprumuturi către beneficiari.

Retail Banking și micro-finanțare în mediul rural prin:

- sprijinirea dezvoltării unor tehnologii corespunzătoare pentru băncile comerciale private și a prestatorilor de servicii pentru furnizarea serviciilor financiare către întreprinzătorii din mediul rural și întreprinderile amplasate în, sau cu activități legate de mediul rural;
- operarea de către băncile comerciale private a unei rețele de oficii pilot pentru furnizarea de servicii bancare;
- înființarea și operarea de către prestatorii de servicii a unei rețele de centre pentru acordarea de micro-credite;
- asigurarea instruirii și asistenței tehnice pentru băncile comerciale private și prestatorii de servicii în acordarea de servicii bancare și micro-împrumuturi.

Managementul proiectului și asistența tehnică pentru dezvoltarea pieței financiare în mediul rural prin:

- sprijinirea implementării și monitorizării proiectului;
- asigurarea de asistență tehnică pentru:
 - (a) dezvoltarea sistemului de recipise varant (certIFICATE de depozit);
 - (b) examinarea opțiunilor de reformă a contabilității și tratament fiscal al activelor depreciabile și leasing-ului;
 - (c) analiza instrumentelor posibile pentru creditorii de a avea acces la informațiile privind toate creditele contractate de împrumutații din mediul rural;
 - (d) examinarea opțiunilor de reducere a riscului general al tranzacțiilor de credit în mediul rural;
 - (e) îmbunătățirea cadrului legislativ pentru intermediarii financiari din mediul rural;
 - (f) campanie de informare publică asupra noilor opțiuni financiare oferite în cadrul acestui proiect;
 - (g) informare asupra modului de accesare a resurselor financiare disponibile în zonele rurale.

Termenii și condițiile împrumutului BIRD

- suma împrumutului este de 80 milioane dolari SUA. Împrumutul este acordat într-o singură valută (dolarul SUA);
- durata împrumutului: 17 ani, din care 5 ani perioada de grație. Rambursarea ratelor de capital și a dobânzii se va face semestrial, datele de rambursare fiind 15 februarie și 15 august ale fiecărui an;

- dobânda: pentru sumele trase din împrumut se va plăti o dobândă variabilă, egală cu dobânda LIBOR pentru depozitele pe șase luni în dolari SUA plus marja totală LIBOR;
- comision de angajament: comisionul standard de angajament al Băncii de 0,75% pe an, aplicat la suma neutilizată din împrumut, plătit semestrial pe perioada utilizării împrumutului;
- comision inițial: 1% aplicat la suma împrumutului, plătit o singură dată, la data intrării în efectivitate a acordului de împrumut.

Implementarea proiectului

Proiectul va fi implementat sub supravegherea generală a Consiliului de Coordonare, care cuprinde reprezentanți ai Ministerului Finanțelor Publice, Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor și ai Băncii Naționale a României, pe bază consultativă.

Implementarea proiectului se va derula prin intermediul Unității de Implementare a Proiectului (UIP), care urmează să fie stabilită în cadrul Băncii Trezoriere. Sarcinile UIP sunt, în principal:

- monitorizarea și evaluarea implementării proiectului;
- supravegherea activităților instituțiilor implicate în executarea diferitelor părți ale proiectului (bănci participante, societăți de leasing, furnizori de servicii, consultanți și firme de audit);
- managementul financiar al proiectului;
- asigurarea efectuării auditului;
- achiziția serviciilor de consultanță.

O Unitate de Management a Proiectului (UMP) va fi înființată și va acționa în cadrul Ministerului Finanțelor Publice și va avea rolul de a supraveghea activitățile prestate de UIP din Banca Trezoriere.

Guvernul României, prin Ministerul Finanțelor Publice, va încheia un Acord de administrare a resurselor proiectului și de implementare a proiectului cu o bancă comercială (numită în continuare Banca Trezoriere), care va fi selectată în acest sens de către MFP, împreună cu BNR, și acceptată de BIRD. Sarcinile Băncii Trezoriere vor fi, în principal:

- deschiderea și menținerea Contului Special al proiectului, precum și a altor conturi în cadrul proiectului;
- execuția instrucțiunilor transmise de UIP, cu aprobarea UMP, în calitate de agenție de implementare financiară.

Guvernul României, prin Ministerul Finanțelor Publice, va încheia Acorduri de împrumut subsidiar cu instituțiile financiare care vor fi selectate să participe la proiect: bănci comerciale care intenționează să-și dezvolte rețeaua în zonele rurale,

furnizori de servicii. Aceste instituții trebuie să îndeplinească criteriile de eligibilitate stabilite în Acordul de împrumut.

Caracterul de urgență al prezentului act normativ constă în faptul ca data limită stabilită de către BIRD pentru intrarea împrumutului în efectivitate este 15 februarie 2002, dată până la care MFP trebuie să emită un aviz juridic, după publicarea actului normativ de ratificare în Monitorul Oficial al României.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege alăturat privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la Washington DC, la 30 aprilie 2001, pentru finanțarea Proiectului de dezvoltare a piețelor financiare rurale, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

